

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Медицинска психологија и медицинска етика			
2.	Код	ОХЗМПЕ1			
3.	Студиска програма	Студии од I циклус за Стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ - Стоматолошки факултет – Скопје, Катедра за стоматолошка протетика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	1	семестар	2
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	3			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Јулијана Николовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	/			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Во рамките на теоретските предавања по предметот студентите ќе имаат можност да стекнат пошироки познавања за медицинската и стоматолошката етика, за примената на основните етички принципи во клиничката пракса како што се: почитување на правата на пациентите на доверба, информирана согласност и автономија, примена на правилото <i>primum non nocere</i> и застапување на ставот на емпатија, односот доктор – пациент, запознавање со стоматологијата како професија, нејзини специфични карактеристики и примена на професионалната етика, како и пошироки познавања за медицинската психологија.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	1. Значење на етиката и моралот, историјат на медицинската етика...1 час Студентот ќе ги разбере основите на етиката и моралот како основа за етичко размислување во медицината. Ќе стекне историска перспектива за тоа како се развивала медицинската етика низ вековите. 2. Медицинска етика и биоетика...1 час Студентот ќе се запознае со концептите на медицинска етика и биоетика и нивната важност во современата клиничка пракса. Ќе научи како овие дисциплини придонесуваат за донесување етички одлуки во здравствената заштита. 3. Етички теории и нивна примена...1 час Студентот ќе стекне знаење за различни етички теории како утилитаризам, деонтологија и доблест. Ќе научи како теориите се користат за анализирање и решавање на етички проблеми во пракса. 4. Кодекс на однесувањето и деонтологија на здравствените работници...1 час Студентот ќе разбере кои се професионалните и морални обврски на здравствените работници. Ќе научи да ги почитува принципите на деонтологија во секојдневната работа со пациенти. 5. Етички принципи...1 час Студентот ќе се запознае со основните етички принципи како автономија, праведност, добрина и ненанесување штета. Ќе научи како да ги применува овие принципи во донесувањето одлуки. 6. Однос доктор – пациент (суштински елементи, биоетички модели)...1 час Студентот ќе научи за значењето на довербата, почитта и емпатијата во односот со пациентите. Ќе биде способен да разликува различни			

	модел на комуникација. 7. Професионална етика...1 час Студентот ќе разбере што значи да се однесува професионално во здравствената установа. Ќе научи како да ги балансира личните вредности со професионалните стандарди. 8. Комуникациски вештини, принципи на професионална комуникација во клиничката пракса...1 час Студентот ќе развие вештини за ефективна и етичка комуникација со пациенти и колеги. Ќе научи да ја препознае важноста на слушањето, јасноста и емоционалната интелигенција. 9. Етички дилеми во стоматолошката практика...1 час Студентот ќе научи како да препознае ситуации со етички конфликт во стоматологијата. Ќе биде способен да размислува критички и да предложи соодветни решенија. 10. Етика спрема човечкото тело...1 час Студентот ќе се запознае со моралните аспекти на интервенции врз човечкото тело. Ќе развие одговорен и почитувачки пристап кон пациентите. 11. Клиничка етика...2 часа Студентот ќе научи како се применуваат етичките принципи во реални клинички ситуации. Ќе развие вештини за етичко донесување одлуки под притисок. 12. Етика во научното истражување, информирана согласност...1 час Студентот ќе разбере зошто е важно етичкото одобрување на истражувања. Ќе научи за процесот и значењето на информираната согласност кај испитаниците. 13. Етичка одговорност на студент и професор...1 час Студентот ќе стане свесен за личната и академската етичка одговорност. Ќе научи како етиката влијае врз кредибилитетот и интегритетот во образовниот процес. 14. Закон, етика и медицина /стоматологија...1 час Студентот ќе се запознае со правните аспекти кои се поврзуваат со етичките прашања во медицината. Ќе разбере како да се насочи во ситуации каде правото и етиката се во судир. 15. Основни поими за медицинската психологија и невронауката...1 час Студентот ќе стекне основни знаења за поврзаноста меѓу психата и телото. Ќе научи за влијанието на невронауката врз разбирањето на човековото однесување. 16. Базични потреби на хуманиот организам, растење и развој...1 час Студентот ќе се запознае со основните биолошки и психолошки потреби на луѓето. Ќе разбере како тие се менуваат низ различни фази од животот. 17. Основни модели во клиничката психологија...2 часа Студентот ќе научи за различни психолошки модели што се користат во клиничка дијагностика и третман. Ќе стекне основа за понатамошно разбирање на психичките нарушувања. 18. Методи во клиничката психологија...1 час Студентот ќе се запознае со методите на проценка и интервенција што ги користат клиничките психолози. Ќе научи да разликува квалитативни и квантитативни пристапи. 19. Психолошки функции: внимание, емоции, мотивација, меморија...2 часа Студентот ќе разбере како овие функции влијаат врз секојдневното функционирање и клиничката проценка. Ќе стекне основа за препознавање на нивните нарушувања. 20. Психолошки функции: когниција, перцепција, мислење, интелигенција и способности...2 часа Студентот ќе научи за механизмите на мисловните процеси и како тие се проценуваат. Ќе разбере како овие функции влијаат врз
--	--

		перформансите и адаптацијата на пациентот. 21. Темперамент и личност...1 час Студентот ќе научи како различни типови на личност и темперамент влијаат врз однесувањето. Ќе разбере како ова знаење помага во адаптација на терапевтски пристап. 22. Болка и биопсихосоцијален пристап на болката...2 часа Студентот ќе се запознае со мултидимензионалниот пристап во разбирање на болката. Ќе научи како психолошките и социјалните фактори влијаат на болката и нејзиниот третман. 23. Стрес - поим, манифестација и справување...1 час Студентот ќе разбере како стресот влијае врз телото и умот. Ќе научи стратегии за ефикасно справување со стресни ситуации. 24. Синдром на изгорување (burnout)...1 час Студентот ќе научи да ги препознава знаците на професионално прегорување. Ќе разбере важноста на менталната хигиена и балансот во работата. 25. Темпоромандибуларни проблеми /психолошки аспект/...1 час Студентот ќе научи како психолошките состојби можат да влијаат на оралното здравје. Ќе се запознае со психосоматскиот пристап во стоматолошката пракса. Вкупно:30 часа		
13	Заемна поврзаност на предметите			
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС		
15.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30
		17.2.	Самостојни задачи: часови	
		17.3.	Домашно учење - задачи	30
18	Услови за потпис	За да добие потпис студентот треба да има присуствувано најмалку 60% од наставата.		
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови		40
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		20
	19.3.	Завршен испит: бодови		40
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)
		од 60 до 68 бода		6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Николовска Ј	Етички аспекти во стоматологијата	РИ-Графика, Скопје	2019
		2.	Поп - Јорданова Нада	Медицинска етика	Култура, Скопје	2009
		3.	Поп - Јорданова Нада	Медицинска психологија	Култура, Скопје	2009
22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Havelka M	Zdravstvena psihologija	Naklada Slap, Jastrebarsko	2002
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на орална хигиена			
2.	Код	ОХ3ООХ1			
3.	Студиска програма	Студии од I циклус за Стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ - Стоматолошки факултет – Скопје, Катедра по болести на устата и пародонтот			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Студии од I циклус за Стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози			
6.	Академска година / семестар	Година	1	семестар	2
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	8			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. Маја Пандилова, Проф. Стевица Ристоска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	ислушани сите задолжителни предмети од прв семестар и потпис од задолжителните предмети од I семестар			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Улогата на оралниот хигиенолог во зачувување на оралното здравје и нивоа на соработка со персоналот во стоматолошката ординација. Познавања на начините на идентификација и нотирање на денталниот плак, средствата и техниките за одржување на оралната хигиена во домашни услови кај различни групи на население			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава -предавања 1. Поголавје: Вовед во предметот - Орална хигиена – концепција, цели и претпоставки2 часа - Постапки за згрижување на пациентот од аспект на оралната хигиена1 час Резултати од 1во поглавје: студентот се запознава со поимот орална хигиена, нејзините цели, како и постапките за одржување хигиена на устата и забите со цел да се избегнат и спречат заболувањата на тврдите и меките структури во оралната празнина.			